

EPISCOPAAT EN VERBOND

Men heeft het in zijn krant kunnen lezen, er komt een contactorgaan tussen de rooms-katholieke kerk en het Humanistisch Verbond. Het episcopaat beschouwt dit als de uitvoering van een aanbeveling van het Pastoraal Concilie, die aandringt op het scheppen van vormen van contact en samenwerking met andere geloofsgemeenschappen en levens-beschouwelijke groeperingen.

Voorzover ons bekend, is het Verbond de eerste van de niet-kerkelijke groeperingen, waarmee dit contact is gelegd. Dat is niet zo vreemd, want er was al geruime tijd sprake van ontmoeting tussen de kerk en het humanisme, zowel op landelijk als internationaal niveau. Ook plaatselijk is dit al het geval, want overal zijn besturen waarin zowel katholieken als humanisten zitten en met elkaar verantwoording voor een taak dragen.

In zoverre is er dus geen sprake van een opzienbarend nieuwtje, hoogstens van een vastleggen van iets wat al aan het groeien was. Nieuw is natuurlijk wel het officiële karakter er van, de oprichting van een door beide stromingen samengesteld orgaan, dat gaat nadenken over wat er gezamenlijk kan gebeuren. Want het staat met zoveel woorden in het persbericht van Kerk en Verbond:

„De taak van het Contact-orgaan zal zijn:

de bevordering op alle niveaus van de goede verstandhouding zowel op het terrein van theoretische bezinning als op dat van praktisch handelen tussen de R.K. kerk in Nederland en het Humanistisch Verbond;

bij uitbreiding ook: het bevorderen van de goede verstandhouding tussen christenen en niet-godsdienstige humanisten in Nederland; het opsporen en inventariseren van belemmeringen die een goede verstandhouding tussen christenen en niet-godsdienstige humanisten in de weg staan, en het geven van gemotiveerde adviezen en aanbevelingen aan de personen en instellingen die op deze punten een beleidsfunctie hebben t.a.v. het opruimen van dergelijke belemmeringen;

het bestuderen en aanwijzen van vruchtbare mogelijkheden van gezamenlijke bezinning en actie van christenen en niet-godsdienstige humanisten op alle terreinen. Bijzondere aandacht krijgt daarbij de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het bewoonbaar maken en houden van de wereld en de samenleving. Met het oog daarop worden vooral geestelijke verzorging en vormingswerk als belangrijke terreinen van onderzoek en samenwerking beschouwd.”

Er zullen nog wel enige misverstanden en weerstanden, vooral op de lagere niveau's moeten worden opgeruimd voor het allemaal goed functioneert. Aan beide kanten trouwens.

HET HOOFDBESTUUR BESPRAK. . .

in december en januari de ontvangen congresvoorstellen en voorzag deze van een pre-advies. Tevens werd voortgegaan met het polsen van enkele personen ten einde een volledige lijst van kandidaten voor het hoofdbestuur te kunnen voorleggen. Er werd een perscommuniqué samengesteld over het contact met de katholieken (zie hier-naast).

Talrijke personeels-aangelegenheden vormden eveneens onderwerp van gesprek, in zoverre hier een besluit van het hoofdbestuur nodig was zoals t.a.v. arbeidsvoorwaarden. Beraad vond plaats over een voorstel tot wijziging van de contributieregeling. De discussie ging verder over de oprichting van een stichting voor de geestelijke volksgezondheid. Besloten werd aan de wijziging van eed en belofte enige publiciteit te geven.

Niet alleen de intensieve voorbereiding van de beleidsnota's vroeg veel tijd, maar ook werd aandacht gevraagd voor de wijze van publicatie, zodat naast de besturen ook de leden enigszins geïntereerd zullen zijn.

Een voorstel van het gewest Utrecht over organisatie-onderzoek werd na uitvoerige bespreking afgewezen, het H.B. geeft de voorkeur eraan eerst de beleidsnota geheel af te werken. Verscheidene malen werd ook aandacht gevraagd voor de verhouding tot de internationale beweging, o.a. bij het samenstellen van enkele commissies. In één der afdelingen van het hoofdbestuur werd een diepgaande discussie gevoerd zowel over de radio- als de tv-uitzendingen. Het a.s. congres vraagt grote aandacht ook in de volgende besprekingen...

Nieuwe uitgave

Pas verschenen is een fraai uitgevoerd boekje, dat de intrigerende titel draagt: „de dood verandert”. Doorschoten met gedichten bevat het een serie korte opstellen die de doodsproblematiek op verschillende wijze belichten. Verkrijgbaar door storting of overschrijving van f 3,25 op postgiro 30.49.60 t.n.v. het Humanistisch Verbond te Utrecht.

GELIJKSTELLING VAN EED EN BELOFTE

Sedert jaren heeft het hoofdbestuur aandacht gevraagd voor de hoogst onbevredigende toestand die bestaat bij het weigeren een eed af te leggen door buitenkerkelijken. Reeds in 1950 verscheen een rapport van een door het hoofdbestuur ingestelde commissie die met klem volledige gelijkstelling bepleitte voor eed en belofte en afschaffing van de vreemde formule die nu eerst moet worden uitgesproken voordat men tot de belofte kan worden toegelaten. De kortgeleden in Den Briel weer opgetreden moeilijkheden voor de kantonrechter die moeilijkheden in de weg legde aan een wachtmeester van de rijkspolitie die als humanist een belofte wenste af te leggen, gaven het h.b. aanleiding zich weer tot de minister te wenden. Op uitnodiging van de minister, die te kennen had gegeven dat hij prioriteit zal verlenen aan een wetswijziging op dit punt, vond dezer dagen een bespreking ten departemente plaats tussen de ondervoorzitters Roethof en Rood enerzijds en de betrokken hoofdambtenaar anderzijds.

Als resultaat daarvan mag aangenomen worden dat de minister een wetswijziging op korte termijn zal bevorderen, waardoor in de toekomst aan de keuze een eed of belofte te willen afleggen, generlei beperkende bepalingen meer zullen zijn verbonden.

INTERNATIONAAL NIEUWS

nieuw zeeland

Van de in 1968 opgerichte "Humanist Society of New Zealand" ontving de Internationale Humanistische en Ethische Unie het verzoek zich bij de IHEU aan te mogen sluiten. Deze groep is tot nu toe alleen actief geweest op het Noordereiland, maar hoopt binnenkort te gaan samenwerken met een humanistische groep in Christchurch op het Zuidereiland. Een eventuele beslissing over deze aansluiting zal pas vallen in de zomer van 1969.

india

De IHEU heeft twee nieuwe contacten kunnen leggen in India, namelijk met de „World Union" en „Auroville". Beide contacten zijn zeer recent, zodat op dit moment niets gezegd kan worden over de vooruitzichten voor een meer intensief contact. In ieder geval zijn bij beide organisaties Amerikanen werkzaam die reeds op de hoogte waren van de doelstellingen en activiteiten van onze Amerikaanse zusterorganisaties.

amerika

Paul Kurtz en Richard Smith namen namens de „American Humanist Association" deel aan de bijeenkomsten van het Wereldparlement die gehouden werden in Interlaken (Zwitserland) en Wolfach (Duitsland).

t.v.-uitzending

Op 10 februari en 17 maart uitzendingen van het Humanistisch Verbond. Tijd en onderwerp worden in de dagen omroepbladen bekend gemaakt.

ierland

Uit het jaarverslag van de „Irish Humanist Association" blijkt dat het eerste jaar van deze organisatie waarvoor de IHEU de grondslag heeft gelegd, zeer succesvol is geweest. In een twaalfstal bijeenkomsten werden door een aantal vooraanstaande personen diverse onderwerpen behandeld, waarvan wij hier noemen: Marxisme, communisme en sociaal-democratie, in het bijzonder met betrekking tot Tsjechoslowakije (Spreker: het hoofd van de Tsjechische Handelsmissie).

Sinds kort is men ook praktisch bezig. Dertig kinderen uit een ziekenhuis werden onthaald op een dagje uit en een aantal leden bezoekt zieken in ziekenhuizen.

Oud-cursisten HOI

Er zijn al geruime tijd plannen in de maak, om de band te behouden tussen hen, die cursist zijn geweest bij het Humanistisch Opleiding Instituut (HOI). Maar tot op heden is het nooit gelukt die plannen uit te voeren. Het ziet er echter naar uit dat daar thans wijziging in gaat komen, ook al omdat onder hen die thans stages lopen, de behoefte bestaat praktijkvragen aan elkaar voor te leggen. In de eerste plaats gaan de gedachten uit naar een soort rondzendbrief, die de naam „Epistel" zou krijgen, en die in de behoefte aan meer contact zou kunnen voorzien. Er zou aandacht aan de collegestof besteed kunnen worden, boeken en publicaties aangekondigd en besproken worden en de ontwikkeling van de geestelijke verzorging en vorming worden gevolgd. Een redakteur voor het blad is al gevonden. Verder wordt gedacht over weekends voor oud-cursisten. Het bestuur van het HOI is graag bereid aan de verwezenlijking van de plannen mee te werken, een obstakel is nog de kosten die een en ander met zich zal brengen. Men zoekt naar een oplossing hiervoor.

Dubbel nummer

Het nummer van december kwam door allerlei omstandigheden te laat uit. Daarom werd besloten, het januari- en februari-nummer samen te voegen, waardoor tevens de congresvoorstellingen tijdig bij de lezers komen.

Een nagekomen plaatje van het internationale congres van de IHEU in Hannover: IHEU-secretaris McCarroll (links) in gesprek met de vertegenwoordiger van het Vaticaan, monseigneur Antonio Grumelli.

1. **Gemeenschap Amersfoort** (zie algemene toelichting)
Het hoofdbestuur wordt verzocht een beleid te voeren waarin het verrichten van „verzuilde“ activiteiten zoveel mogelijk wordt vermeden en het oprichten van algemene instellingen, samen met andersdenkenden, wordt bevorderd.

Het oprichten van eigen instellingen zou slechts dan moeten plaats hebben als dat noodzakelijk is om op korte termijn tot een algemene instelling te kunnen komen of als is gebleken dat een algemene instelling, ondanks alle krachtsinspanning onzerzijds, niet mogelijk is. Met name dient ernstig te worden nagegaan of en in hoeverre het mogelijk is:

- a. Samen met anderen te komen tot algemeen vormingsonderwijs op de openbare school. Vormingsonderwijs dus, waarin de leerlingen, naar gelang van hun leeftijd, gekonfronteerd worden met de verschillende geestelijke richtingen.
- b. Samen met universiteiten of faculteiten daarvan en samen met andere instituten voor wetenschappelijk onderwijs te komen tot het noodzakelijk geachte wetenschappelijke onderzoek.
- c. Samen met anderen te komen tot het oprichten van algemene instellingen tot het bereiken van bepaalde maatschappelijke doeleinden.

Pre-advies hoofdbestuur

Past in beleid en ligt in de lijn van de beleidsnota.
Vooralsnog blijft ook een eigen taak op een aantal terreinen van bv. geestelijke verzorging en vorming aanwezig.
Met dit voorbehoud, geen bezwaar.

2. **De gemeenschap Enschede** stelt voor, dat het congres zich uitspreekt voor een beleid, dat gericht is op ontzuiling van het maatschappelijk leven in Nederland en wel op grond van de overweging, dat een humanistische levensovertuiging zich niet verdraagt met een verzuild geestelijk en maatschappelijk leven.

Toelichting

Wij vragen ons af of en zo ja in welke mate het H.V. de verzuiling van het maatschappelijk leven in Nederland (onwillens en onwetend) heeft bevorderd en hoe dit gezien de statuten (art. 3, lid 2 ... verdieping, verbreiding en verdediging van de humanistische levensovertuiging) op dit ogenblik beoordeeld moet worden.

Als punten, die ons o.m. tot deze vraagstelling gebracht hebben, noemen wij:

a. De nota „Inleiding tot het Verbondsbeleid“. In deze nota wordt als hoofdmoment van het H.V. gesteld het zich afzetten tegen de kerken, het „tijdbom“ zijn, humanisten als „exponenten van iets breders“.

b. De nota „Perspectieven voor jongerenactiviteiten“ is even acceptabel indien overal i.p.v. het woord „humanistische“ een adjectief als „rooms-katholiek“, „gereformeerd“, „hervormd“ of iets dergelijks gelezen wordt (men leze dan voor H.V. = „kerk“ en voor gemeenschap = „parochie“ of „gemeente“).

c. Het vormingsonderwijs is in handen gelegd van de zuilen. Het H.V. fungeert in deze dus ook als een van de zuilen, i.p.v. gezien haar beginsel te streven naar algemene vernieuwing en herstructurering van het gehele onderwijs.

d. Dankzij het feit, dat het H.V. op nationaal niveau de erkenning heeft gekregen als representant van het buitenkerkelijk deel van Nederland is de overheid in staat tal van activiteiten te subsidiëren, vooral in de welzijnssector, omdat door deelname van het H.V. daarin de overheid kan stellen met deze subsidies het algemeen belang te dienen, wat de subsidiëring van groepsbelangen zou zijn, indien het H.V. aan deze activiteiten niet deelnam. De activiteiten op het terrein van de welzijnszorg worden hoofdzakelijk geleid en uitgevoerd door levensbeschouwelijke organisaties; hiermede wordt het levensbeschouwelijke moment geoveraccentueerd, hetgeen de „voortdurende bereidheid zich in denken en doen redelijk te verantwoorden“ (statuten art. 2, lid 2) belemmert.

e. Met het vorige punt samenhangend is de druk, die er op plaatselijk niveau op het H.V. uitgeoefend wordt om tegenwoordiging voor de meest uiteenlopende sociale instellingen, waarvan de aard van de activiteiten weinig of niets met levensbeschouwing te maken heeft (speelvereniging, werklozenzorg, culturele manifestaties, wijkorganen etc.). Het gevolg is dat hierdoor vaak de direct betrokkenen gepasseerd worden, ten gunste van vertegenwoordigers van diverse levensbeschouwelijke richtingen.

Pre-advies hoofdbestuur

Dit voorstel ligt in de lijn van de beleidsnota en past dus in het beleid van het hoofdbestuur. De toelichting wordt echter niet onderschreven.

In die zin, geen bezwaar.

3. Gezien de voorstellen 2, 5 en 6 stelt de **gemeenschap Enschede** voor dat er een enquête onder de leden van het H.V. wordt ingesteld naar:

CONGRESVOORSTELLEN

a. of en met welk recht het H.V. als vertegenwoordiger van het buitenkerkelijk deel van Nederland kan, mag en wil optreden.

b. de redenen van lidmaatschap der leden; welk percentage van de leden wil absoluut slechts op papier lid zijn en voor wie gelden er andere motieven en welke?

c. de vraag in hoeverre het H.V. als kleine organisatie respectievelijk als massa-organisatie meer en beter haar doelen kan bereiken.

d. de betekenis van de gemeenschappen voor de leden.

Pre-advies hoofdbestuur

Het hoofdbestuur heeft momenteel geen behoefte aan nieuwe onderzoeken, naast datgene wat centraal en plaatselijk gedaan is of wordt.

Met klem ontraden.

4. **De gemeenschap Enschede** verzoekt het H.B. om binnen vrij korte termijn een opgave te willen geven van:

a. de doelen en de groepen mensen waarop de diverse publikaties van het H.V. gericht zijn.

b. een raming van de tijd, die er van diverse mensen (speciaal ook beroepskrachten) met deze publikaties gemoeid is.

c. een uitspraak in hoeverre hierin bezuiniging mogelijk zou zijn door vereenvoudiging (vermindering) van de misschien te vele publikaties. (dit ook i.v.m. radio- en t.v.-uitzendingen).

Pre-advies hoofdbestuur

Aangenomen wordt dat de voorstellers hun voorstel na kennisneming van de beleidsnota zullen intrekken.

5. **De gemeenschap Enschede** stelt voort, dat er op korte termijn een commissie benoemd wordt om de betekenis van het werk van betaalde functionarissen van het H.V. nader te bestuderen.

Toelichting

Door de invoering van (in toenemende mate) betaalde functionarissen (zie zowel de nota over het vormingsonderwijs, als de nota over het jongerenwerk, als de nota over de gemeenschappen, als de nota over de G.V.), die ingrijpen in de activiteiten van het H.V., dreigt het H.V. te verworden van een vereniging met althans naar binnen autonome gemeenschappen tot een hiërarchisch opgebouwde en centraal geleide beroepsorganisatie. We zeggen met nadruk verworden, omdat dit het in gang zijnde fundamentele proces van vergrote inspraak en medezeggenschap bemoeilijkt. Dat de taken, die het H.V. naar buiten heeft te vervullen effectiever en efficiënter verricht kunnen worden door specialistisch opgeleide beroepskrachten onderschrijven wij. Het lijkt ons echter hoogst twijfelachtig of de effectiviteit van het H.V. naar binnen toe door het optreden van beroepskrachten gediend wordt. Het bevorderen en verbreiden in allerlei verbanden van verantwoordelijk medemens zijn is niet in eerste instantie een efficiëncyvraag, nog minder een specialistische werkzaamheid. Het is gezien de omvang van het ledental van het H.V. de vraag welk apparaat aan beroepskrachten het H.V. kan dragen.

Pre-advies hoofdbestuur

De gedachte van dit voorstel dat de functionarissen geen taak naar binnen toe zouden hebben, resp. dat functionarissen het proces van inspraak en medezeggenschap van gemeenschappen zouden bemoeilijken, wordt afgewezen. Men zie in dit verband de beleidsnota. Het hoofdbestuur zal er op toezien, dat de functionarissen werken binnen een democratisch patroon. Aan een commissie bestaat geen behoefte.

Met klem ontraden.

6. **Gemeenschap Enschede**

De gemeenschap Enschede stelt voor, dat het H.B. op korte termijn een kritische analyse geeft van de uitgangssituatie van het Humanistisch Verbond vlak na de tweede wereldoorlog en de ontwikkeling tot nu toe, speciaal met betrekking op de onder 2 en 5 genoemde verschijnselen. Met als vervolg hierop een uitwerking van deze analyse in een ontwikkelingsplan, m.b.t. concreet te verrichten

activiteiten, benodigde mankracht, organisatie- en financieringsplan. (Hierbij vooral een afwegen van de mogelijkheden van financiering in- respectievelijk exclusief overheidssubsidie, omdat wij niet gebaat zijn bij een perspectief, dat gericht is op machtsvorming op basis van subsidie-beleid).

Pre-advies hoofdbestuur

Aangenomen wordt dat de voorstellers hun voorstel na kennisneming van de beleidsnota zullen intrekken.

7. Gemeenschap Almelo

Het congres, van mening zijnde dat het van groot belang is veel meer buitenkerkelijken bij het georganiseerd humanisme te betrekken, draagt het hoofdbestuur op de mogelijkheden te onderzoeken om de vele buitenkerkelijken die zich blijken enquêtes humanist noemen, als zodanig te registreren en moreel bij het Verbond te betrekken, door de instelling van een donateurschap van het Humanistisch Verbond met een geringe minimum-bijdrage.

Toelichting

Onder de buitenkerkelijken zijn er blijken enquêtes velen die zich humanist noemen, maar geen lid zijn van het Humanistisch Verbond. Dit kan zijn bijv. omdat zij voor de organisatie die hun levensbeschouwelijke opvatting het meest benadert, geen hoge contributie over hebben, omdat zij het Verbond met zijn bezinningsbijeenkomsten en vele drukwerken te filosofisch vinden, of omdat zij in het algemeen wars zijn van een organisatie waarvoor men meer moet doen dan er lid van zijn omdat men het doel waardeert. In verschillend opzicht staan deze mensen ons na, maar zij zullen geen H.V.-lid worden.

Aangezien het er niet naar uitziet dat we de groei van het ledental in de komende jaren essentieel kunnen versnellen, zou men voor bovenbedoelde groep een donateurschap kunnen instellen. Het sympathisant in zijn huidige vorm beantwoordt o.i. niet of onvoldoende aan deze opzet, doordat het een voorportaal is voor het normale lidmaatschap en weinig populair is geworden. Door een donateurschap met een minimum-bijdrage van bijv. f 3,— zou een groep minder-actieve buitenkerkelijken ten minste moreel bij het georganiseerd humanisme betrokken kunnen worden.

Pre-advies hoofdbestuur

De bedoeling — meer buitenkerkelijken bij het georganiseerd humanisme te betrekken — wordt uiteraard onderschreven (zie ook Beleidsnota, punt 5.6).

Instellen van een goedkoop donateurschap lijkt ons echter weinig doeltreffend en zou niet alleen het instituut van de sympathisanten maar ook de ledenwerving ondermijnen. Morele binding via een kleine bijdrage kan geschieden door middel van het Steunfonds. Ontraden.

Hoofdbestuur

8. Huishoudelijk Reglement, art. 16 sub 2 te wijzigen als volgt:
Ieder lid stelt zelf vast welk bedrag aan contributie hij zal betalen. Daarbij geldt een minimum van f 15,— per jaar en als richtlijn een half procent van het inkomen.

Toelichting

Bovenstaande formulering is gekozen om een soepele hantering van de vast te stellen contributie per lid mogelijk te maken en de bestaande praktijk te legaliseren. Voor het overige is deze tekst in overeenstemming met het gestelde in de beleidsnota.

9. Het congres machtigt het hoofdbestuur de uit art. 16 sub 2 voortvloeiende contributiebedragen te verhogen met f 5,— voor Mens en Wereld zodra de nodige voorbereidende maatregelen zijn getroffen waardoor het mogelijk is aan het lidmaatschap van het verbond tevens het abonnement op het ledenorgaan te verbinden.

Toelichting

Dit voorstel vloeit voort uit de beleidsnota. Het is dringend gewenst, dat alle leden Mens en Wereld ontvangen. De uit deze maatregel voortvloeiende kosten kunnen vooralsnog worden opgevangen door alle contributies met f 5,— te verhogen, waarbij het afzonderlijke abonnementsgeld op Mens en Wereld komt te vervallen.

Wanneer de voorstellen 8 en 9 worden aanvaard zullen de bestaande regelingen voor de sympathisanten overeenkomstig worden aangepast. Het sympathisantschap is bedoeld als een kennismakingsperiode met het HV, waarbij moet worden opgemerkt, dat een zinvolle kennismaking niet mogelijk is zonder gelegenheid te hebben kennis te nemen van de inhoud van Mens en Wereld.

10. Gemeenschap Amersfoort (zie algemene toelichting)

Het hoofdbestuur wordt verzocht een commissie in te stel-

len die voor het congres van 1971 een nieuwe eigentijdse en duidelijke formulering van de doelstellingen ontwerpt. Daarbij dient mede te worden betrokken het toekomstbeeld van de samenleving op langere termijn. Getracht worde in deze commissie ook niet-leden te betrekken.

Pre-advies hoofdbestuur

Geef bezwaar.

11. Gemeenschap Bussum en Omstreken

Het Congres draagt het Hoofdbestuur op, zo spoedig mogelijk een speciale sectie in te stellen voor wijsgerig overleg. Haar taak zal zijn, de humanistiek, zoals deze sedert enkele jaren gestalte heeft gekregen, kritisch door te lichten ten einde de inhoud ervan, als dat mogelijk is, uit te breiden.

Toelichting

Het komt ons voor dat de doordenking van de humanistische levensovertuiging, tot uitdrukking gebracht in onze humanistiek, voorts in verscheidene publicaties en uitspraken niet voldoende recht doet aan de gevarieerdheid van opvattingen die het moderne humanisme kenmerken.

Wij signaleren hiermede dus een zeker tekort, een onvolledigheid, die zich bepaald niet laat rijmen met onze beginselverklaring, die juist door haar brede opzet een humanistiek zou doen verwachten met een meer genuanceerde inhoud. Zo tekent zich — helaas — een tegenstelling af, tussen enerzijds een brede beginselverklaring en anderzijds een te beperkte humanistiek. En eigenlijk, in het kort gezegd, ligt in deze tegenstelling de kern van onze kritiek.

Wanneer we spreken over de beperktheid van onze humanistiek, dan denken we aan meer dan één aspect. Ten einde echter systematisch te werk te gaan, bepalen we ons voor dit congres ertoe uitsluitend aandacht te vragen voor de zijns-vraag. En we stellen deze zijns-vraag met des te meer nadruk aan de orde, omdat we herhaaldelijk constateren, dat velen van onze thans aan het woord zijnde humanisten zich met deze vraag geregeld bezighouden. — En dat is logisch. — Immers, het typische van dit humanisme is juist haar niet-godsdienstig karakter en met deze keuze-bepaling belanden we, zoals toch zonder meer duidelijk is, regelrecht in de filosofieën over het zijn en wat daar aan vastzit, zoals bijvoorbeeld: diverse godsbegrippen... werkelijkheidsconcepties, enzovoorts enzovoorts.

Nu is het echter opvallend, dat onze leidende figuren hun mening over die zijns-vraag voornamelijk baseren op één enkele filosofische denkrichting waardoor hun humanisme veelal een wat eenzijdig, atheïstisch karakter krijgt en zelfs in die mate — en dat is toch wel bedenkelijk — dat er onvoldoende aandacht overblijft voor andere eveneens humanistische ideeën ten aanzien van dit kernpunt, met weer als gevolg, dat met name agnostisch- en religieus-humanistische opvattingen in veel te geringe mate worden geëtaleerd! — Aldus wordt er tekort gedaan aan onze nuance-eisende beginselverklaring en werken we op een te beperkte schaal. Dat deze beperktheid of eenzijdigheid zich overigens bovendien ook zal weerspiegelen in de reacties van hen, die we voor het humanisme trachten te winnen, is natuurlijk duidelijk... Er zijn immers vele niet-kerkelijken, buiten ons Verbond, die oordelend over bepaalde godsbegrippen, zeer behlist een zekere reserve willen maken, buitenkerkelijken dus, die weinig voelen voor een steeds opnieuw aan de dag tredend atheïstisch soms zelfs geforceerd anti-christelijk accent en juist deze, in feite overdonderende meerderheid van buitenkerkelijken zullen we met onze eenzijdige publiciteit nimmer bereiken!

Voor goed begrip: we willen de atheïstische tendensen beslist niet kwijt, maar wel willen we daarnaast — en met dezelfde verve — de tegenhanger horen! Waarom zei prof. van Praag anders zo nadrukkelijk in zijn oratie, dat de humanistiek recht dient te doen aan de vele en velerlei wijsgerige interpretaties van het humanisme...?

Laat ons niet toestaan dat deze uitspraak een papieren wijsheid wordt. Laat ons bedenken dat een te zwaar accent op één denkrichting ons naar een geestelijk isolement voert. Een ruimere humanistiek waartoe de beginselverklaring ons aanspoort zal meer dan tot nog toe ons doelwit moeten worden en daartoe vraagt de Gemeenschap Bussum en Omstreken — vrijwel unaniem — een zo breed mogelijk overleg.

Pre-advies hoofdbestuur

De instelling van een filosofische sectie in Socrates heeft hoge prioriteit. Deze sectie zal, eenmaal opgericht zijnde, mede de humanistiek tot object van onderzoek nemen. Hierom en omdat het terrein van deze sectie ruimer dient te zijn dan uit de tweede zin van het voorstel en de toelichting volgt, wordt het voorstel in deze vorm ontraden.

12. Gemeenschap Maastricht

Het Humanistisch Verbond, in congres bijeen:

1. stelt vast, dat Nederland tot de dichtstbevolkte landen ter wereld behoort en dat het CBS nog een aanzienlijke bevolkingstoename verwacht, doordat een evenwicht tussen geboorte en sterfte nog niet te voorzien is;
2. is van mening, dat verdere industrialisatie zeer grote

moeilijkheden met zich brengt, in het bijzonder voor de volksgezondheid door water- en luchtvervuiling en bij de kapitaalsvoorziening;

3. stelt met erkenning van het recht op vrije gezinsvorming de ouders daarmee tevens verantwoordelijk voor een gezinsgrootte, die ook met onze maatschappelijke situatie voldoende rekening houdt;

4. verklaart, de doorgaande bevolkingstoename te zien als een ernstige bedreiging voor de gemeenschapsvoorzieningen, de werkgelegenheid, verkeersveiligheid, recreatie, kortom voor de leefbaarheid van land en samenleving.

5. Het dringt daarom bij de regering met klem aan op:

a. volle medewerking en initiatief bij een verantwoorde bevolkingsplanning, zoals reeds werd gesteld op het Symposium dd. 20/21 juni 1966 van de Koninklijke Akademie voor Wetenschappen;

b. krachtige steun aan daarvoor werkzame organisaties, zoals bijv. de NVSH en de Stichting Welzijn en Bevolkingsgroei;

c. officiële en deskundige informatie over maatschappelijke feiten en situaties, die met sexualiteit en bevolkingsgroei direct verband houden;

d. het voeren van een gezonde bevolkingspolitiek door maatregelen zoals bijvoorbeeld: seksuele voorlichting als onderwijsvak, meer sexologie in de opleiding van artsen en verplegingspersoneel, meer mogelijkheden bij het verkrijgbaar stellen van anticonceptionele hulp en middelen en beperking van de financiële tegemoetkomingen tot de eerste drie kinderen per gezin.

Toelichting

Het bovenstaande is in enigszins gewijzigde vorm de inhoud van een resolutievoorstel aan het congres van 1967, waarvoor het echter na de inzendingstermijn binnenkwam. Bij hernieuwde bespreking meent Gemeenschap MAASTRICHT dat de bevolkingssituatie zeker niet verbeterd is, zodat het Voorstel alsnog actueel wordt geacht.

Pre-advies hoofdbestuur

Tegen de strekking geen bezwaar.

Met voorstellers zal nader overleg worden gepleegd over de tekst van de door het hoofdbestuur aan de regering te richten brief.

13. Gemeenschap Amersfoort (zie algemene toelichting)

Teneinde een gezonde doorstroming in de verschillende besturen te verkrijgen worde in het huishoudelijk reglement een clause opgenomen met de volgende strekking: „Het lidmaatschap van het hoofdbestuur, gewest- en gemeenschapsbesturen en van besturen van door het Humanistisch Verbond in het leven geroepen stichtingen of andere organen duurt maximaal zes jaren.

Ten hoogste twee bestuurstermijnen in hetzelfde bestuur zijn mogelijk, mits tussen twee elkaar opvolgende termijnen een wachtperiode van vier jaren is gelegen. Om de continuïteit te waarborgen is het noodzakelijk dat iedere twee jaren ongeveer een derde deel van een bestuur aftreedt, waarbij de voorzitter, de secretaris en de penningmeester bij voorkeur niet gelijktijdig aftreden”.

Pre-advies hoofdbestuur

De algemene strekking van dit voorstel wordt onderschreven. Maar het aantrekken van bestuursleden is uiterst moeilijk. Als regel laat de doorstroming niet te wensen over. Regelingen met vaste termijnen zijn ongewenst. Met klem ontraden.

14. Gemeenschap Amersfoort (zie algemene toelichting)

Teneinde cumulatie van functies te voorkomen worden in het huishoudelijk reglement bepalingen met de volgende strekking opgenomen:

a. Niemand kan bestuurslid worden van één der in voorstel 13 genoemde organisaties die reeds bestuurslid is van twee der organisaties.

b. In de besturen van in voorstel 13 genoemde organisaties (uiteraard met uitzondering van het hoofdbestuur) mag het aantal door hoofdbestuursleden bezette bestuurszetels niet meer dan 33 % van het totaal aantal bestuurszetels zijn.

c. Funktionarissen aangesteld door of aangesteld op voordracht van het Humanistisch Verbond kunnen slechts bestuurslid zijn van één van de in voorstel 13 genoemde organisaties (met uitzondering van het hoofdbestuurslidmaat-

schap van het Humanistisch Verbond).

d. Ook t.a.v. het lidmaatschap van de vele commissies en redakties worde naar beperking gestreefd.

In het algemeen is het ongewenst dat iemand lid is van meer dan twee commissies en/of redakties.

Pre-advies hoofdbestuur

De algemene strekking van dit voorstel wordt onderschreven. Bindende regelingen zijn ongewenst. Met klem ontraden.

15. Gemeenschap Amersfoort (zie algemene toelichting)

Teneinde het doordringen van meningen uit de gemeenschappen naar het congres te bevorderen worde in het huishoudelijk reglement van de gemeenschappen een clause opgenomen met de volgende strekking.

Het bestuur van een gemeenschap is verplicht om behalve de in de gemeenschapsvergadering bij meerderheid aangenomen congresvoorstellen, de tijdig bij haar ingediende voorstellen die geen meerderheid behalen toch aan het hoofdbestuur door te sturen mits die voorstellen tenminste de volgende schriftelijke instemming hebben verworven:

- in en gemeenschap van meer dan 250 leden tenminste 25 leden
- in een gemeenschap van meer dan 100 leden, maar minder dan 250 leden tenminste 10 leden
- in een gemeenschap van minder dan 100 leden tenminste 5 leden

Pre-advies hoofdbestuur

Geen bezwaar.

16. Gemeenschap Amersfoort betreffende aanstelling en ontslag van personeel van door het Humanistisch Verbond in het leven geroepen stichtingen en organisaties.

„Personeelsleden van door het Humanistisch Verbond in het leven geroepen stichtingen en organisaties kunnen slechts worden aangesteld en ontslagen in overeenstemming met het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond”.

Toelichting

Gezien de vele door het hoofdbestuur in het leven geroepen stichtingen/organisaties moet worden vermeden dat het personeelsbeleid aangaande beroepskrachten in die genoemde stichtingen/organisaties uitsluitend bepaald wordt door de beperkte kring van aparte zelfstandige besturen.

Pre-advies hoofdbestuur

De strekking van het voorstel, t.w. een duidelijke lijn in het totale personeelsbeleid, wordt onderschreven.

Gelijk in de beleidsnota omschreven zal het hoofdbestuur verantwoordelijk zijn voor het totale personeelsbeleid ook voor dat stuk van het beleid dat door de besturen der midde-lenstichtingen wordt gevoerd. Het voorstel beperkt echter op een ongewenste manier de mogelijkheden die de midde-lenbesturen moeten hebben, zeker ook t.a.v. lagere functionarissen. Om die reden wordt het voorstel ontraden.

Toelichting congresvoorstellen Gemeenschap Amersfoort

De aanwezigheid van het Humanistisch Verbond en het door het hoofdbestuur van het Verbond gevoerde beleid in de afgelopen twintig jaren hebben tot resultaat gehad: de erkenning van het humanisme als een „gelijkwaardige” levensovertuiging, het bekend worden van het begrip „humanisme” bij vele duizenden, de ontwikkeling van een aantal goed funktionerende humanistische activiteiten en het tot stand komen van een aantal waardevolle kontakten.

Bovendien is door het bestaan van het Humanistisch Verbond aan velen de mogelijkheid geboden tot verdieping van persoonlijke ideeën en gedachten.

Een aantal „verworvenheden” dus waarvoor wij dankbaar mogen zijn. Er is echter ook een dreigende schaduwzijde aan de aanwezigheid van het Humanistisch Verbond.

Door een netwerk van humanistische activiteiten in een bepaalde kleine kring dreigt een institutionalisering van de humanistische beweging, dreigt een afsluiting van de buitenwereld, dreigt het Humanistisch Verbond een „kerk” voor buitenkerkelijken te worden. Het Humanistisch Verbond weet slechts weinig mensen bij zijn activiteiten te betrekken, zijn werk slaat niet in brede kring aan en het heeft weinig of geen kontakt met de wereldwijde beweging van geestelijke en maatschappelijke vernieuwing die zich op

allerlei plaatsen, vooral aan de universiteiten, aandient. Het werk van het Humanistisch Verbond tot het verwerven van eigen humanistisch vormingsonderwijs naast het catechiserend onderwijs van de kerken, tot het opzetten van eigen wetenschappelijk onderzoek naast het algemeen wetenschappelijk onderzoek aan universiteiten en wetenschappelijke instituten, tot het oprichten van allerlei stichtingen als tegenhanger van bestaande godsdienstige stichtingen (laatstelijk de humanistische stichting voor geestelijke volksgezondheid) doet, ondanks allerlei uitspraken van het hoofdbestuur, meer denken aan verzuiling dan aan ontzuiling.

De inkapseling van het humanisme binnen een humanistische institutie brengt het gevaar mee dat de humanistische beweging zichzelf afsluit van de zich snel bewegende geestelijke en maatschappelijke werkelijkheid en daardoor eerder een belemmering dan een stimulans dreigt te worden voor de humanisering van de menselijke samenleving. De geschiedenis van de kerken wijst er op hoe behoedzaam men op dit punt moet zijn.

Het is waarschijnlijk deze ontwikkeling die er mede de oorzaak van is dat het Humanistisch Verbond, met name bij de jongere generatie, weinig weerklank vindt.

Een institutionalisering betekent niet alleen een afsluiten tegenover de buitenwereld, maar ook een vermindering van de democratische wisselwerking naar binnen. Een begin daarvan is in het Humanistisch Verbond waarschijnlijk reeds aanwezig, er is weinig wisselwerking tussen hoofdbestuur en leden, er is slechts een kleine groep die werkelijk invloed heeft, in die kleine groep is een duidelijke cumulatie van allerhande functies, er heeft weinig doorstroming plaats. Er komt bij dat de beginselverklaring van het Humanistisch Verbond, zoals die is vastgelegd op het congres in 1955, geen eigentijdse formulering heeft. De verklaring is typisch „leerstellig“, terwijl vandaag een „pragmatische“ benadering van het humanisme meer op zijn plaats zou zijn. Een vergelijking van de beginselverklaring van het Humanistisch Verbond met het Humanistisch Manifest van de I.H.E.U. zou de richting kunnen aangeven waarin een pragmatische formulering van doelstellingen bereikt zou kunnen worden.

De gemeenschap Amersfoort heeft in de bijgaande concrete voorstellen getracht enkele punten aan te geven waardoor een ombuiging van het beleid, in de door haar noodzakelijk geachte richting, bereikt zou kunnen worden.

De voorstellen zijn gedaan vanuit de gedachte dat openheid van organisatie en bewuste wil tot samenwerking met andersdenkenden passen in de geestelijke en maatschappelijke ontwikkeling die zich in de laatste jaren steeds duidelijker manifesteert.

17. Gemeenschappen Deventer, Enschede, Hengelo en Zwolle

Het congres, in vergadering bijeen te Utrecht, is van mening dat vormingsleiders, die in dienst van het Verbond H.V.O. geven, moeten verklaren het eens te zijn met de beginselverklaring, zonder de verplichting lid te zijn of te worden van het Verbond.

Toelichting

In Twente bleek dat een z.g. applicatiecursus niet kon starten, doordat er te weinig leden waren, die hiervoor in aanmerking kwamen en er ook ambitie voor hadden. Een aantal humanisten, niet-leden, voelde er eerst wel voor, maar toen bleek dat het lidmaatschap van het verbond voorwaarde is voor een benoeming tot vormingsleider, trokken zij zich terug. Het H.V. lidmaatschap is ons inziens echter niet nodig en wel om de volgende redenen:

De meeste vormingsleiders zullen wel lid zijn of het tijdens de applicatiecursus worden. Enkelens zullen echter geen lid willen worden. Is dit omdat ze afwijken van het door het H.V. geformuleerde humanisme, dan zijn zij het niet met de beginselverklaring eens en kunnen dan ook geen aanstelling verwerven.

Is het omdat ze er o.i. heel vreemde ideeën op na houden, dan is het afsluitende gesprek aan het einde van de cursus een mogelijkheid om hen het diploma te onthouden.

Maar voldoen de kandidaten aan alle eisen, behalve het lidmaatschap, (omdat zij daar h.i. belangrijke, maar o.i. onbelangrijke bezwaren tegen hebben), waarom zouden zij dan niet voor een benoeming in aanmerking kunnen komen? Bovendien is het H.V.O. een vorm van onderwijs dat beoogt de leerlingen meer bewust te leren leven, iets dat uiteraard los kan staan van een lidmaatschap...

Afgezien van bovengenoemde argumentatie, zijn wij ook van mening, dat wanneer het H.V.O. alleen opgebouwd moet worden door de leden, het nog veel langzamer van de grond

zal komen dan anders het geval zal zijn.

Pre-advies hoofdbestuur

In wezen is er slechts een nuance-verschil tussen het voorstel en de praktijk die door de ACGV met instemming van het hoofdbestuur als volgt is omschreven:

1. Vormingsleiders, aangesteld door het Verbond, dienen — evenals raadslieden en andere topfunctionarissen — als regel lid te zijn of in beginsel en op de duur te willen worden.

2. Indien men de beginselverklaring onderschrijft en zich voldoende solidair voelt met het Verbond, kunnen bij uitzondering ook niet-leden vormingsleider worden.

Daarom is er aan dit voorstel geen behoefte.

18. Gemeenschappen Utrecht, Zeist-Driebergen, Tiel, Soest-Baarn, Hilversum en Bithoven, tot wijziging huishoudelijk reglement Verbondsraad.

Het congres is van mening, dat voor een goed functioneren van de Verbondsraad het huishoudelijk reglement aangepast moet worden.

Daarom wordt aan art. 12 toegevoegd:

lid 5: De Verbondsraad komt bijeen wanneer de voorzitter dit nodig acht of binnen een maand nadat tenminste zes leden van de Raad hem hierom schriftelijk en onder opgave van de te behandelen onderwerpen, hebben verzocht.

Blijft de voorzitter in gebreke te voldoen aan een zodanig verzoek dan hebben bedoelde leden het recht om zelf de Verbondsraad bijeen te roepen.

lid 6: De agenda van de vergadering van de Verbondsraad wordt opgesteld door of namens het H.B. in overleg met 3 daartoe door of namens de Raad aangewezen leden uit degenen, die onder art. 12 1a en b genoemd zijn.

Toelichting

Uit art. 11 van de statuten blijkt, dat de Verbondsraad gezien moet worden als een overlegorgaan van het Hoofdbestuur. In de toelichting op de desbetreffende statutenwijziging werd dit nog eens uiteengezet door het H.B., dat het contact tussen de leden resp. de Gemeenschappen en het Hoofdbestuur onvoldoende achtte. Het H.B. had behoefte aan regelmatig tussentijds overleg, en de indieners van dit voorstel kunnen zich deze behoefte zeer goed indenken. Zij menen echter, dat daarnaast bij de leden resp. gemeenschappen grote behoefte bestaat aan tussentijdse inspraak bij het beleid. Gedurende 2 jaren moet het H.B. onder dikwijls snel en sterk wisselende omstandigheden handelen. Dat daarbij wel eens beslissingen worden genomen die bij leden en gemeenschappen veel kritiek ontmoeten, is begrijpelijk. Of die kritiek nu wel of niet terecht is, doet niets af aan het feit, dat daardoor toch een gevoel van onbehagen en onzekerheid ontstaat.

Deze gang van zaken komt de samenwerking tussen H.B. en Gemeenschappen niet ten goede, en er ontstaat zo gemakkelijk een sfeer van misverstand en wantrouwen. Een duidelijk functioneren van de Verbondsraad zou in deze een goede invloed hebben. Op deze wijze zouden de leden en de Gemeenschappen weten, dat er een orgaan is, dat op eigen initiatief met het H.B. in contact kan treden.

De indieners van het voorstel vinden een en ander dermate belangrijk dat zij gemeend hebben niet te moeten afwachten hoe de Verbondsraad zich verder zou ontwikkelen, maar reeds nu in het beginstadium het voorstel te moeten doen haar functie uit te breiden.

Pre-advies hoofdbestuur

Tegen nieuw lid 5 van artikel 12 is geen bezwaar.

Aan lid 6 geen behoefte.

Voorstellen voor agendapunten kunnen bij het hoofdbestuur worden ingediend.

Hoofdbestuur

19. Huishoudelijk Reglement, art. 5 sub 2 aanvullen met:

Voordracht daartoe wordt gedaan door het hoofdbestuur. De in art. 12 sub 1a en 1b genoemde leden hebben het recht tot 4 dagen voor de datum waarop de verkiezing zal plaats hebben, schriftelijk tegencandidaten te stellen.

20. Huishoudelijk Reglement, art. 12 sub 2 aanvullen met:

Bij tussentijdse vacatures vult de verbondsraad zichzelf aan. Voor de in dit artikel sub 1a genoemde groep wordt de voordracht gedaan door het bestuur van het betreffende gewest of federatie. Voor de sub 1b genoemde groep wordt de voordracht gedaan door het hoofdbestuur.

Toelichting

Bovenstaande voorstellen vormen een paar aanvullingen van de bestaande bepalingen, waar in de praktijk behoefte aan is gebleken.

JONGEREN

Amsterdam

Sinds kort heeft de hfg Amsterdam een publiciteitsman: Albert Oosten-dorp. Hij organiseert geen stunts, maar hij plaatst advertenties en stukjes over hfg-activiteiten in allerlei Amsterdamse bladen. Het is één van de manieren om de hfg Amsterdam wat op te peppen, en zo te zien een heel goede manier: gemiddeld komen er ongeveer drie nieuwe belangstellenden per week.

Het bestuur van de hfg heeft besloten om de interne organisatie wat te veranderen: het onderscheid tussen „bestuursleden” en „gewone leden” valt weg; er zijn voortaan alleen maar leden, van wie sommigen een speciale functie hebben, d.w.z. dat zij zich in het bijzonder met iets in de organisatie van de hfg bezig houden. Waar het aankomt op het nemen van beslissingen, hoe dan ook, hebben alle leden evenveel te zeggen. Het „bestuur” zal dan, zonodig, alleen coördinerend optreden. Bestuursvergaderingen zijn voortaan ook voor ieder toegankelijk: een loffelijk streven naar een ideale vereniging. We zijn zeer benieuwd naar de resultaten. Er is contact tussen de hfg en de Studenten Vereniging op Humanistische Grondslag „Socrates” in Amsterdam! Eind november werd er gezamenlijk gegeten en film gekeken. Het contact wordt voortgezet.

Het is te hopen dat de hfg Amsterdam, die al vanaf 1948 bestaat, door zijn depressie heenkomt. 't Zal niet meevalen in Amsterdam, waar al zo veel verstrooiing is, dat de mensen niet zo makkelijk naar een buitenkerkelijke discussie- en gezelligheidsklub komen. Toch worden er hoopgevende acties ontplooid door het bestuur: ze zullen het zo vast wel redden in Mokum!

h.j.g. Rotterdam

De allround hfg Rotterdam heeft nu ook creativiteit op het programma: Ton Voortman, die een tijdje terug een lezing over kunst hield, vond, dat de meeste aanwezigen eigenlijk te weinig van kunst afweten. Daarom stelde hij voor, om 5 avonden te organiseren waarop hij met een groepje mensen wat dieper op het probleem kunst in zou willen gaan, maar dan door middel van het zelf doen. Dit als begin,

UITSPRAKEN VAN HET VERBOND

Van zijn oprichting af heeft het Humanistisch Verbond zich in openbare uitspraken tot het publiek gericht met betrekking tot zaken, die voor het georganiseerde humanisme van belang waren. Daarbij is steeds rekening gehouden met het feit dat het Verbond zijn aanhangers trekt uit sympathiserenden met soms zeer uiteenlopende politieke beginselen.

In de meeste gevallen heeft het hoofdbestuur de verantwoordelijkheid voor die uitspraken aan zich getrokken, niettemin zijn er ook uitspraken geweest namens het Congres of de Internationale.

Het is duidelijk, dat er altijd leden zullen zijn die bezwaar hebben tegen bepaalde uitspraken, hetgeen zich soms in bedanken uit. Ook binnen het hoofdbestuur bestaan verschillen van opvatting die soms door langdurige discussies tot voor ieder aanvaardbare formuleringen leiden.

Binnen het hoofdbestuur is thans een discussie op gang gekomen of er wellicht een nieuwe procedure voor het tot stand komen van publieke verklaringen dient te worden gevolgd.

om te proberen hoeveel belangstelling er is.

We zijn benieuwd hoe dit aangeslagen is in de klub!

Beverwijk

Na ruim een jaar trouwe dienst als sekretaress van de stichting jongerengroep Libertijn Beverwijk vertrekt Willy Geutskens .... of de groep ach en wee roept, weten we niet, wij pinken in ieder geval een klein traantje weg. Echter, een vervangster staat al te trappelen, vol energie: Hilde Waage is de nieuwe sekretaress. We hopen dat met haar, als tweede sekretaress in zijn geschiedenis, de groep net zulke waardevolle ontwikkelingen zal doormaken als met Willy.

Iets bijzonders: op 4 januari 1969 was er Xoelapepefeest! We zullen proberen in het volgende nummer een verslagje te hebben van wat dat was.

De beleidsnota

Op het a.s. congres zal veel tijd besteed worden aan de behandeling van de zgn. beleidsnota, die een plan voor de toekomst bevat. Deze nota van het hoofdbestuur is het gevolg van een congresvoorstel dat in 1967 werd aangenomen.

Het stuk is uitgegroeid tot een boekje van maar liefst 92 pagina's, dat aan de besturen van de gemeenschappen is gezonden en uiteraard bij de congresstukken zal worden gevoegd. Wie als lid een exemplaar wil hebben moet dit bestellen bij het Centraal Bureau door storting of overschrijving van f 2,50 op postgiro 30.49.60 t.n.v. het Humanistisch Verbond, Utrecht.

gefeliciteerd

Mej. Marie Westeneng, die altijd zo keurig zorgt voor de berichtgeving over de jongerenactiviteiten en centraal het jeugd- en jongerenwerk stimuleert, is op 23 december in het huwelijk getreden met Leon de Smet, ook al geen onbekende voor velen. De redactie wenst hen veel geluk.

Thans verkrijgbaar:

„het gezag”

Verslag van twee konferenties georganiseerd door de Humanistische Stichting Socrates.

40 pagina's f 2,25

Bestelling bij voorkeur door storting of overschrijving op rekening 30.49.60 t.n.v. het Humanistisch Verbond Utrecht.

De Verbondsraad

Vrij kort achtereen is de Verbondsraad bijeen geweest, n.l. op 7 december en 11 januari. Dat hangt samen met de behandeling van de beleidsnota die aan het congres zal worden voorgelegd en waarover de raad zijn zegje diende te zeggen. Hetgeen dan ook gebeurde op een plezierige manier, waarbij overigens de meningen soms sterk uiteen liepen. De Verbondsraad neemt over de nota geen besluit, hij adviseert het hoofdbestuur. Op de eerste bijeenkomst heeft de raad o.m. zich beziggehouden met de vraagstukken van de publiciteit en de toekomst van de wetenschappelijke afdeling.

Tijdens de laatste bijeenkomst werd vooral aandacht geschonken aan de planning, d.w.z. hoe in de komende jaren de personeelsopbouw zou moeten zijn, willen alle werkzaamheden goed worden uitgevoerd.

UIT DE GEMEENSCHAPPEN

Uitgepraat is het bestuur van *Zandvoort* omdat niemand van de leden heeft gereageerd op een voortreffelijk plan. Terecht wordt geconstateerd dat je op die leden ook maar weinig peil kunt trekken. En erg beleefd was het ook niet, want die bestuurders offeren een stuk van hun tijd eraan op.

Die van de *Zaanstreek* zeggen het openlijk: we weten te weinig van onze leden af. Vandaar het plan aan alle leden een bezoek te brengen en ze een aantal vragen voor te leggen.

Wat *Amstelveen-Buitenveldert* aan het doen is, is misschien niet uniek maar het kost wel tijd. Vijf keer achtereenvolgens werden aan 600 geselecteerde adressen brieven gezonden met een antwoordkaart. Die brieven werden persoonlijk geadresseerd en door jongeren bezorgd. Men is bezig de ontvangen kaarten te sorteren en te bewerken.

Rotterdam verzint steeds nieuwe plannen om het eigen huis tot een middelpunt te maken. Tweemaal per maand komt er gelegenheid voor activiteiten op sociaal-kultureel gebied, wat dit dan ook mag zijn. Al bijeen komend zal het wel zijn vorm vinden, daar hebben ze wel een handje van.

Al eerder werd gemeld, dat *Dordrecht* wat met de jongeren wil gaan doen. Het is niet bij vage plannen gebleven, er komt schot in de zaak. Dat geldt ook voor het bejaardentehuis plus woningen. Binnenkort wordt met de bouw begonnen en over een jaar of twee zal het er wel staan.

Het begrip jongeren is overigens rekbaar. In *Zeist* zijn dat althans de leden beneden de 40, die af en toe bijeenkomen.

Utrecht gaat letterlijk aan de weg timmeren. Binnenkort zullen voorbijgangers aan de huizen van leden bordjes zien met het opschrift: Humanistisch Verbond-Inlichtingen. En als alle 600 leden dan zo'n bordje aanbrengen, dan blijven de resultaten niet uit.

In het blad van *Arnhem* wordt betreurd dat na twaalf jaar Humanitas zich uit de gezamenlijke onderneming terugtrekt. Er zijn een heleboel argumenten aan te voeren voor een gezamenlijk blad, maar ieder heeft het recht er anders over te denken. Toch blijft het jammer.

Bij traditie vierde *Zwolle* eind december een midwinteravond, deze keer in het teken van Israël. Een deskundig spreker, een volksdansgroepje en een uitstekend zanggroepje met oude en moderne liederen uit het zo in de belangstelling staande land in het Midde-Oosten.

De ideale vakantie voor uw kinderen!

De stichting *humanisties jongeren centrum* organiseert dit jaar drie zomerkampen in tenten en wel:

één kinderkamp (10-12 jaar) in Helvoirt (N.B.) van 30 juni tot en met 8 juli. Prijs f 100,—.

twee jeugdkampen (13-15 jaar) in Wylre (Zuid-Limburg) van 30 juni t/m 10 juli en van 30 juli t/m 9 aug. Prijs f 110,— per kamp.

De stichting is geen klein reisburo, ze organiseert niet zo maar een vakantie, maar tracht de persoonlijke en sociale ontplooiing van uw kind binnen de kampgemeenschap zoveel mogelijk te stimuleren. Als u belangstelling heeft, laat het ons dan weten, wij sturen graag een foldertje met meer gegevens. Stichting *humanisties jongeren centrum*, postbus 2332 te Utrecht.

Omdat we de vorige keer hebben vermeld, dat Oss was vertegenwoordigd in de plaatselijke stichting voor begeleiding van buitenlandse arbeiders en er bij schreven, dat dit voor zover ons bekend een unicum was, steekt *Gouda* zijn vingertje op om zich ook te melden. Ook zij hebben sedert september 1967 een vertegenwoordiger in de plaatselijke commissie, waarvan gaarne akte.

Niet alleen *Gouda*, maar ook *Hengelo* blijkt met de buitenlandse arbeidskrachten bemoeienis te hebben. Nog even doordrukken en dan blijkt dat elke gemeenschap op dit gebied werkzaam is.

Dank van het Humanistisch Thuisfront

Wij danken de vele leden van het Humanistisch Verbond die een bijdrage schonken voor ons bouwfonds bij gelegenheid van ons 20-jarig bestaan zeer hartelijk.

De aktie is een succes geworden: er werd ± f 10.000,— meer ontvangen dan in andere jaren.

Weest u ervan overtuigd dat de gelden efficiënt worden besteed ten gunste van de jonge mensen onder dienst.

Het Bestuur van de Stichtingen Humanistisch Thuisfront en Militaire Tehuizen van het Humanistisch Thuisfront.

De secretaris: dr. E. Nordlohne.

Mooi werk

Dat is een jaarverslag van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk „Humanitas” over 1967, dat als een boekje met de titel „Inzicht” is uitgegeven. Het geeft uitvoerig en overzichtelijk een beeld van alle werkzaamheden van deze zusterorganisatie, die aan het eind van het verslagjaar maar liefst 27809 leden telde plus nog eens 6595 donateurs gezinsverzorging. Dat ledental hield een netto-toename van 1817 leden in. De vereniging beschikte over 100 maatschappelijke werkers en een totaal beroepscorps van 1000 mensen.

Voorbarig

In het vorige nummer van In en Om kondigden we aan, dat er een voorlichtingsambtenaar voor het Verbond benoemd was. Achteraf was dit bericht wat te vroeg, de man in kwestie trok zich namelijk na zijn aanstelling weer terug. Er wordt ijverig verder gezocht.

wist u dat...

het Steunfonds bezig is de laatste giften van 1968 administratief te verwerken en allen hartelijk dankt voor de steun, die het in het jaar 1968 heeft ondervonden;

het mede hierdoor mogelijk is geweest, het Humanistisch Verbond in staat te stellen, zijn taken — vooral op het gebied van de geestelijke verzorging en de vorming —, te vervullen;

om datzelfde doel ook in 1969 te bereiken, het nodig zal zijn, dat een nog groter bedrag zal worden ontvangen;

het Steunfonds erop vertrouwt, dat het ook nu weer op veler medewerking kan rekenen?

u wist dat...

het gironummer van de

**Stichting
Steunfonds
Praktisch
Humanisme
te Amersfoort**

is:

6168

8